

2019-2020

Studiehandleiding
Nieuwkomersonderwijs
Domein Onderwijs en Innovatie
Opleiding tot leraar Basisonderwijs
Alle locaties



inholland
hogeschool

Deze minor is ontwikkeld in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van de University College Roosevelt als onderdeel van het EU Interreg 2 Seas Project en wordt ondersteund door case-study's op scholen in Nederland, België, Frankrijk en Groot-Brittannië.



Inhoudsopgave

Studiebelastingen	3
1. Inhoud	4
2. Beroepstaken	4
3. Leerdoelen	5
4. Opdrachten	5
4.1 OE1: Presentatie Theoretische Verdieping	6
4.2 OE1: Eisen aan het product	6
4.3 OE2: Verslag Praktijkopdrachten	6
4.4 OE2: Eisen aan het product	7
4.5 OE3: Artikel Ontwerponderzoek	10
4.6 OE3: Eisen aan het product	10
5. Begeleiding en ondersteuning	14
6. Toetsing	16
7. Verplichte literatuur	17
8. Aanbevolen bronnen	17
Bijlage 1- Beoordelingsformulier OE1: Presentatie Theoretische verdieping	18
Bijlage 2- Beoordelingsformulier OE2: Verslag praktijkactiviteiten	21
Bijlage 3- Beoordelingsformulier OE3: Artikel Ontwerponderzoek	26
Bijlage 4- Beoordelingsformulieren Voorwaarden Onderzoeksplan (OE3)	29
Bijlage 4a- Beoordelingsformulier Quicksan (OE3)	29
Bijlage 4b- Beoordelingsformulier Onderzoeksplan (OE3)	30
Bijlage 4c- Beoordelingsformulier Presentatie onderzoek praktijkschool (OE3)	31
Bijlage 5- Lijst onderwerpen voor Presentaties (OE1)	32

Titel	Keuzepakket Nieuwkomersonderwijs
Contactpersoon	Hanneke Pot

Studiebelastingen

OE1: Presentatie Theoretische Verdieping

Studieactiviteit

Vierjarig & Versneld traject VWO

Aantal EC's	5
Contacttijd	32
Toetstijd	-
Zelfstudie	106
Schrijven onderzoeksverslag	-
Presentaties	2
Overige opdrachten	-
Totaal (max 90% van aantal SBU)	126

OE2: Verslag Praktijkopdrachten

Studieactiviteit

Vierjarig & Versneld traject VWO

Aantal EC's	5
Contacttijd	(verrekend in OE1)
Toetstijd	-
Zelfstudie	-
Schrijven onderzoeksverslag	40
Presentaties	-
Overige opdrachten	100
Totaal (max 90% van aantal SBU)	126

OE3: Artikel Ontwerponderzoek

Studieactiviteit

Vierjarig & Versneld traject VWO

Aantal EC's	5
Contacttijd	(verrekend in OE1)
Toetstijd	-
Zelfstudie	-
Schrijven onderzoeksverslag	40
Presentaties	1
Overige opdrachten	99
Totaal (max 90% van aantal SBU)	126

1. Inhoud

Dit pakket voor keuzeonderwijs¹ bereidt voor op het werken met leerlingen met een vluchteling- en/of migratieachtergrond die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn, en voor het eerst op een Nederlandse school komen: nieuwkomers. Werken met nieuwkomers op school vraagt specifieke competenties van de leerkracht. Doel van dit pakket voor keuzeonderwijs is leren hoe je nieuwkomers goed en betekenisvol onderwijs geeft. Leergierigheid en betrokkenheid zijn de uitgangspunten. Jouw professionaliteit en inzet zijn essentieel.

In jouw studiewijzer vind je informatie over de jaarplanning. Je kunt daar zien wanneer deze onderwijsseenheid voor jou wordt aangeboden².

Bijzonderheden: Een praktijkplaats in een klas (of een speciale opvangklas) met minimaal vier nieuwkomers of beginnende tweedetaalleerders is een vereiste. Je bent één dag in de week op de praktijkschool voor onderzoek en om je lesopdrachten voor dit keuzeonderwijspakket uit te voeren.

2. Beroepstaken

Beroepstaak 1: *Verzorgen van onderwijs*, middels het uitvoeren van zelfontworpen lessen met complexe vakoverstijgende didaktiek (tweedetaaldidactiek- andere vakken), voor taalontwikkeling, sociaal-emotioneel leren en het betrekken van ouders daarbij, rekening houdend met de ondersteuningsbehoeften van de leerling (o.a. culturele sensitiviteit).

Beroepstaak 2: *Begeleiden van leerlingen*, middels adaptief aanbieden van taal/ talige interactie, sociaal-emotioneel leren en oudercontacten, rekening houdend met de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Beroepstaak 3: *Ontwerpen van onderwijs*, middels het ontwerpen van lessen in de eigen klas, rekening houdend met de taalontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling en culturele vraagstukken.

Beroepstaak 4: *Onderzoeker in de praktijk*, middels het uitvoeren van een onderzoek op het gebied van de opvang van en het onderwijs aan nieuwkomers op de basisschool.

Beroepstaak 5: *Samenwerken met collega's en externen*, middels het opzetten van les- en begeleidingsaanbod aan nieuwkomers en middels het uitvoeren van een onderzoek op het gebied van de opvang van en het onderwijs aan nieuwkomers op de basisschool.

Beroepstaak 6: *Lerende Professional*, middels reflectieverslagen bij boven beschreven beroepstaken.

¹ Dit keuzeonderwijspakket is ontwikkeld in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van de University College Roosevelt als onderdeel van het EU Interreg 2 Seas Project en wordt ondersteund door case-study's op scholen in Nederland, België, Frankrijk en Groot-Brittannië.

² Dit is niet van toepassing voor de flexibele pabo.

3. Leerdoelen

Jij bent deskundig op het gebied van de opvang en begeleiding van nieuwkomers (en dat houdt in dat je ook je toekomstige collega's kunt adviseren) op de volgende terreinen:

a. Ondersteuningsbehoeften van de leerling, de leerkracht en de ouders.

Je bent je bewust van de plaats van vluchtelingen en migranten in het onderwijssysteem en begrijpt het belang van onderwijs voor de emancipatie van de vluchtelingen en migranten. Je bent in staat om cultureel sensitief af te stemmen op hun onderwijsbehoeften, zowel pedagogisch als didactisch. Je weet hoe je migrantenouders kunt betrekken bij het onderwijs en je weet hoe te handelen bij specifieke uitdagingen waar zij mee te maken hebben en welke mogelijkheden er voor hen zijn de participatie binnen de samenleving te bevorderen.

b. Meertaligheid en Nederlands als tweede taal (NT2).

Je hebt expertise om les te geven in tweede taal verwerving in een meertalige context. Je hebt kennis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen en bent in staat de lessen en het curriculum daarop af te stemmen.

c. Culturele sensitiviteit en sociaal-emotioneel leren.

Je weet hoe je een veilige leeromgeving kunt creëren met speciale aandacht voor trauma en het opbouwen van veerkracht. Je bent in staat lessen en het curriculum af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Je kent de belangrijkste onderwijskundige en didactische principes op deze drie terreinen en

- kunt deze overbrengen op medestudenten en collega's (OE1 en 3);
- kunt deze toepassen in les- en begeleidingsaanbod aan nieuwkomers (OE2);
- kunt met behulp van deze principes aspecten van de praktijk m.b.t. nieuwkomers onderzoeken en naar aanleiding hiervan collega's in de praktijk adviseren (OE3).

Hierbij verwijst je naar relevante literatuur op het gebied van onderwijskunde, taaldidactiek, pedagogiek en culturele diversiteit.

4. Opdrachten

Je hebt inmiddels in de opleiding geleerd wat er bij tweedetaalonderwijs komt kijken, hoe sociaal-emotioneel leren verloopt en wat ouderbetrokkenheid inhoudt. Maar wat nu als het om een speciale groep gaat, die extra zorg nodig heeft: nieuwkomers? Hoe communiceer je met leerlingen en hun ouders die niet of nauwelijks Nederlands verstaan? Hoe zorg je dat zij zich veilig voelen en kunnen leren?

In dit keuzeonderwijs ga je je bezighouden met allerlei verdiepende aspecten van de domeinen taal, pedagogiek en onderwijskunde, in onderlinge combinatie, namelijk via nieuwkomers en hun ouders. Uitgangspunt vormen de vraagstukken omtrent nieuwkomers, die zijn ingebracht door het werkveld, dat heeft mee-ontwikkeld aan dit keuzeonderwijs, en vraagstukken op jouw eigen praktijkschool.

In Onderwijseenheid 1 (OE1) verdiep je je in alles wat er al over nieuwkomers bekend is op het gebied van de specifieke ondersteuningsbehoeften van leerlingen met een vluchtelingen-of migratieachtergrond,

hun ouders en jij als leerkracht, meertaligheid en Nederlands als tweede taal, culturele vraagstukken en sociaal-emotioneel leren.

In Onderwijseenheid 2 (OE2) ga je vanuit de kennis die je opdoet tijdens het eerste deel van het keuzeonderwijs lessen naar keuze ontwerpen en uitvoeren in de klas op je praktijkschool. Dat zijn lessen in tweedetaalonderwijs en in sociaal-emotioneel leren. Je neemt deel aan ontmoetingen met ouders. Tenslotte reflecteer je hier heel nadrukkelijk op je eigen leerproces.

In Onderwijseenheid 3 (OE3) ga je, weer vanuit de kennis die je op hebt gedaan tijdens het eerste en tweede onderdeel van het keuzeonderwijs, plus literatuur die je zelf vindt, ontwerpgericht onderzoek doen op je praktijkschool, waarbij je een manier ontwerpt om het onderwijs aan nieuwkomers te verbeteren.

4.1 OE1: Presentatie Theoretische Verdieping

Er zijn veel kanten aan het tweedetaalonderwijs aan nieuwkomers, hun sociaal-emotioneel leren, en het samenwerken met hun ouders. Deze zijn in kaart gebracht, met enige achtergrondliteratuur, in bijlage 5. Je verdiept je in deze literatuur (en zelf gezochte bronnen) rond het met de docent overeengekomen onderwerp en verzorgt hierover voor zowel tweedetaalleren als voor sociaal-emotioneel leren een PPT-presentatie van max. 10 slides met literatuurverwijzingen tijdens het college (contactstudenten) of op video (digi-studenten) met daarin een voor medestudenten overzichtelijke en navolgbare samenvatting van de literatuurstudie, met consequenties voor de praktijk.

4.2 OE1: Eisen aan het product

Twee in Gradework geüploadde PPT- presentaties van max. 10 slides (excl. titelslide en slide met literatuurverwijzingen) met daarin een voor medestudenten overzichtelijke en navolgbare samenvatting van de literatuurstudie, met consequenties voor de praktijk, hetzij uitgevoerd in een college (contactstudenten) of via het (extra) uploaden van een video in Gradework (digi-studenten):

- a) Presentatie tweede taal
- b) Presentatie sociaal- emotioneel leren

4.3 OE2: Verslag Praktijkopdrachten

OE2 is het volledig praktische onderdeel van het keuzeonderwijs. Het loopt in tijd parallel aan de andere onderwijseenheden en heeft een looptijd van 20 weken.

Het doel van deze onderwijseenheid is dat je ervaart hoe het is om tweedetaalactiviteiten en activiteiten op het gebied van sociaal-emotioneel leren bij nieuwkomers te ontwerpen en uit te voeren, en dat je kijkt naar de opbrengsten bij leerlingen. Binnen deze onderwijseenheid is het de bedoeling dat je aan medestudenten (je aanstaande collega's) zowel peerfeedback geeft als ontvangt. Binnen elk 'vakgebied' ga je lessen ontwerpen en uitvoeren voor verschillende domeinen, zoals hieronder beschreven.

Ook blik je terug op je eigen ontwikkeling tijdens dit keuzepakket en vooruit naar de toekomst, zowel op het gebied van tweedetaalonderwijs als op het gebied van het onderwijs in sociaal-emotioneel leren, de samenwerking met ouders en (inter)culturele sensitiviteit.

4.4 OE2: Eisen aan het product

Het verslag (max. 7.700 woorden, excl. bijlagen) bestaat uit drie onderdelen:

1. **De lessen** (max. 4200 woorden, excl. bijlagen)
2. **Een beschrijving (logboek) van de ontmoetingen met ouders** (max. 2000 woorden, excl. bijlagen)
3. **Een reflectie op je ontwikkeling** (max. 1500 woorden), op het gebied van:
 - a) Onderwijs in tweedetaalleren;
 - b) Onderwijs in sociaal-emotioneel leren;
 - c) (Inter)culturele sensitiviteit.

Ad 1. De lessen:

- a) tweedetaalleren (max. 2100 woorden);
- b) sociaal-emotioneel leren (max. 2100 woorden).

Beschrijf voor beide onderdelen steeds het volgende:

Ontwerp

Bij het ontwerpen van deze lessen, neem je als uitgangspunt:

- Het lesontwerp is aantoonbaar opgezet volgens de *Richtlijnen Tweedetaalonderwijs* resp. *Richtlijnen Sociaal-emotioneel leren*.
- In het lesontwerp verwijst je zichtbaar naar criteria afkomstig uit de literatuurstudie die jij gebruikt in je keuzes in je ontwerp of die je tijdens de les toepast.
- Je sluit aan bij het vastgestelde niveau/ de ontwikkelingsfase(n) van de leerlingen.
- Je legt je lesontwerp voor aan tenminste één medestudent.

Uitvoering

Voer de ontworpen lessen uit op je praktijkschool. Houd weer rekening met niveau/ de ontwikkelingsfase(n) van de leerlingen. Van elke les zorg je voor bewijsmateriaal dat jij toevoegt aan je lesverslag.

Evaluatie/ reflectie

Je evalueert de lessen:

- Kies voor je reflectie op de les één leerling uit je praktijkklas als 'barometerleerling'; beschrijf kort zijn/haar (ontwikkelings)niveau en geef weer hoe deze leerling reageerde tijdens de les.
 - Ga in op gemaakte keuzes qua didactiek en begeleiding en wat die keuzes hebben opgeleverd, onder verwijzing naar de criteria die je in de theorie hebt gevonden.
 - Geef aan wat je in het ontwerp hebt aangepast n.a.v. de feedback van de medestudent.
 - Evalueer in je reflectie welke rol jij had als leerkracht en hoe je ondersteuning hebt geboden aan de leerlingen.
 - Lever in de bijlagen de lesopzet en bewijzen van uitvoering.
- a) Onderdeel tweedetaalleren:
- Vaststellen beginniveau: Je stelt twee à drie verschillende taalniveaus in de klas vast op basis van instrumenten voor beoordeling van woordenschat; begrijpend lezen/ luisteren en (beginnende) geletterdheid/ technisch lezen/ spelling (verslag: max. 300 woorden).

- Woordenschatonderwijs: Je leert twee clusters woorden aan via de 'viertakt', waarbij je afstemt op de niveaus in jouw klas. Je onderbouwt je keuzes met relevante theorie (verslag: max. 300 woorden).
- Tekstbegrip: Je maakt twee gesproken en/of geschreven teksten begrijpelijk op de niveaus in jouw klas via taalgroeimiddel 'taalaanbod' en met gebruik van de herschrijfgeregels en je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing (max. 300 woorden).
- Gesprekken: Je doet verslag van minimaal twee taalontwikkende gesprekken, afgestemd op de taalniveaus in jouw klas door gebruik te maken van de taalgroeimiddelen 'taalruimte' en 'feedback'. Dit doe je door het eerste gesprek (nulmeting) te analyseren op genoemde taalgroeimiddelen. Je selecteert op basis hiervan drie ontwikkelpunten voor jouw rol als gespreksleider die je gedurende het semester oefent in je gesprekken met kinderen en tenslotte nog eens 'meet' in een gesprek aan het einde van het semester: je tweede en laatste gesprek (eindmeting). Je reflecteert op je ontwikkeling als gespreksleider tussen de nul- en eindmeting. Onderbouw je keuzes met theorie (max. 300 woorden).
- Klanken/ lezen/ schrijven: Je geeft een les rond één van de volgende onderwerpen naar keuze (verslag: max. 300 woorden), afgestemd op de taalniveaus in jouw klas en met verantwoording van je keuzes via theoretische onderbouwing:
 - a) Het aanleren van één letter of grafeem (klankonderscheiding/ uitspraak en letter of grafeem lezen/ schrijven) of:
 - b) Het lezen of schrijven van klankzuivere woorden met één bepaalde moeilijkheid (met aandacht voor de betekenis) of:
 - c) Het lezen of schrijven van niet-klankzuivere woorden met één bepaalde moeilijkheid (met aandacht voor de betekenis).
- 'Stellen': Je zorgt voor een lesontwerp voor het schrijven (of zogenaamd schrijven) van teksten met kinderen via 'taalrondes', afgestemd op de taalniveaus in jouw klas. Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing (verslag: max. 300 woorden).
- Taalvorm/ Grammatica: Je zorgt voor een korte lessenserie bestaande uit twee lessen rond één grammaticaal onderwerp uit *Zien is Snappen*, via het model voor grammaticaonderwijs, afgestemd op de taalniveaus in jouw klas. Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing (verslag: max. 300 woorden).

Je kunt deze activiteiten ook onderling combineren binnen lessen, zelfs binnen lessen voor andere vakken, graag zelfs, maar je moet ze wel apart beschrijven.

b) Onderdeel sociaal-emotioneel leren:

- Vaststellen beginsituatie ondersteuningsbehoefte(n): voer gesprekken met de leraar, observeer de leerlingen en vraag of je de intakegegevens mag inzien. Breng de volgende gegevens in kaart: gezinssituatie; hoe gaan de leerlingen met spanningen om; op welke sociale steunsystemen kunnen zij een beroep doen; welke schoolervaringen hebben zij opgedaan; wat is hun land van herkomst en moedertaal; waar zijn zij goed in, waar ervaren zij belemmeringen (zet dit in schema tot max. 500 woorden). Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing.

- Noteer waar de ondersteuningsbehoeften liggen op de drie preventieniveau's (max. 300 woorden) en noteer plannen op de drie preventieniveaus's op het gebied van SEL. Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing.
- Bereid in overleg 3 lessen voor op preventieniveau 1 maak hierbij gebruik van bestaande methodieken zoals PAD, Wereldreizigers, IDeal en pas deze aan. Beschrijf aan welke hoofdcompetenties van SEL je gaat werken met de leerlingen, leg een relatie met de leerlijn SEO van SLO (max. 400 woorden). Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing.
- Bereid in overleg 3 lessen voor op preventieniveau 2 maak hierbij gebruik van bestaande methodieken zoals PAD, Wereldreizigers, IDeal en pas deze aan. Beschrijf aan welke hoofdcompetenties van SEL je gaat werken met de leerlingen (max. 400 woorden). Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing.
- Evalueer de 3 lessen op preventieniveau 1 met een collega. Maak hiervan een reflectieverslag. Neem in het reflectieverslag foto's op van de uitwerking van de lessen (max. 250 woorden). Je verantwoordt je keuzes via theoretische onderbouwing.
- Vraag toestemming om audio-opnames te maken van één of meerdere lessen op preventieniveau 2. Schrijf de gesprekken uit de les (op preventieniveau 2) die voor jou het meest leerzaam waren uit (in de bijlagen). Analyseer deze door middel van het labelen van opvallende uitspraken over bepaalde onderwerpen (in de bijlagen). Beschrijf je conclusies in max. 250 woorden onder verwijzing naar relevante theorie.

Ad 2. Ervaringen met ouders

Je houdt een logboek bij over minstens 10 ontmoetingen met ouders. Overleg welke ontmoetingen gepland staan en waar je bij aanwezig mag zijn (ongeveer 5 gesprekken). Neem zelf ook het initiatief tot een 5-tal gesprekken. Dat kan zijn bij de start van de dag, bij de kennismaking of georganiseerde activiteiten. Omschrijf in je logboek de volgende aspecten van deze ontmoetingen en verantwoord je keuzes via theoretische onderbouwing (max. 2000 woorden, dus ± 200 per ontmoeting):

1. Datum, aanwezig, doel of vraag
2. Korte omschrijving van de communicatie (taal)
3. Korte omschrijving van de communicatie (gedrag)
4. Wat ging goed?
5. Wat vond je moeilijk?
6. Wat raden ervaren leraren in het Nieuwkomersonderwijs jou aan in dit soort contacten?
7. Aan welke informatie heb je behoefte in je contacten met ouders?
8. Waar kun je deze informatie vinden?

Ad 3. Reflectie op eigen ontwikkeling (max. 1500 woorden) op het gebied van:

- a) Onderwijs in tweedetaalleren;
- b) Onderwijs in sociaal-emotioneel leren;
- c) (Inter)culturele sensitiviteit.

Beschrijf voor elk van deze drie terreinen het volgende:

Nulmeting: Formuleer aan het begin van dit keuzepakket je persoonlijke leervragen (of –doelen) op het gebied van nieuwkomers op elk van deze terreinen. Maak hiervoor gebruik van de opdrachten die je voor het keuzeonderwijs moet doen en maak een inschatting wat voor jou daaruit de belangrijkste leerpunten (zullen) zijn. Verwijs bij deze inschatting naar:

- de kennis die je al hebt;
- de verplichte/aanbevolen literatuur van OE1;
- de haalbaarheid van die persoonlijke doelen in de context van je praktijkschool.

Eindmeting: Omschrijf voor elk van deze drie terreinen of jij je leerdoelen uit de nulmeting hebt bereikt en of je antwoord hebt gekregen op je leervragen en formuleer naar aanleiding hiervan nieuwe persoonlijke leerdoelen of –vragen voor de toekomst.

4.5 OE3: Artikel Ontwerponderzoek

Nieuwkomers vanaf zes jaar worden doorgaans centraal opgevangen. Na een jaar gaan ze verder op een reguliere basisschool in de buurt waar zij wonen. Nieuwkomers jonger dan zes jaar worden normaliter direct opgevangen op een reguliere basisschool in de buurt. Ook zijn er kinderen van tweede of derde generatie migranten (oudkomers) die zonder dat zij al te veel Nederlands verstaan en spreken in een groep 1 op een reguliere basisschool terecht komen, bijvoorbeeld omdat men er thuis voor heeft gekozen alleen de taal van het land van herkomst te spreken. Al deze leerlingen zijn beginnende tweedetaalleerders, maar zij hebben een zeer verschillende achtergrond, ook wat betreft hun sociaal-emotionele ontwikkeling. En de scholen waar zij terecht komen verschillen in de mate van deskundigheid in het onderwijs aan ‘nieuwkomers’.

Veel scholen worstelen met **wat** het onderwijs aan nieuwkomers voor hen betekent en **hoe** zij het beste te werk zouden kunnen gaan. Tijdens deze profilering ga jij aan een van deze vraagstukken bijdragen door via ontwerponderzoek te onderzoeken op welke wijze de school een volgende stap kan zetten in het onderwijs aan nieuwkomers op het gebied van een deelonderwerp van tweedetaalleren of sociaal-emotioneel leren of ouderbetrokkenheid.

De stappen die je gaat zetten (en die daarmee de onderdelen van het te schrijven artikel vormen) zijn:

Stap 1: Oriëntatie: Inleiding (korte beschrijving school);

Stap 2: **Oriëntatie: beoordeling uitkomsten Quickscan;**

Stap 3: Onderzoeksplan: Aanleiding/probleemstelling en theoretische verkenning;

Stap 4: Onderzoeksplan: Formuleren hoofdvraag en deelvragen;

Stap 5: Onderzoeksplan: Methode van onderzoek (participanten, instrumenten, wijze van data verzamelen en data analyse);

Stap 6: **Onderzoeksplan: Voorleggen concept onderzoeksplan (incl. planning);**

Stap 7: Onderzoek: literatuuronderzoek;

Stap 8: Onderzoek: peerfeedback instrumenten;

Stap 9: Onderzoek: uitvoering (dataverzameling en –analyse);

Stap 10: Onderzoek: vaststellen ontwerpeisen (=conclusies en aanbevelingen);

Stap 11: Onderzoek: Presentatie/evaluatie ontwerpeisen/ conclusies onderzoek op praktijkschool;

Stap 12: Peerfeedback concept artikel;

Stap 13: **Verslaggevend artikel.**

4.6 OE3: Eisen aan het product

Je doet onderzoek naar de wijze waarop jouw praktijkschool momenteel vorm en inhoud geeft aan het onderwijs aan nieuwkomers en doet aanbevelingen welke volgende stap de school daarin kan/wil zetten. Deze aanbevelingen vormen de basis voor ontwerpcriteria/ ontwerpeisen die bij de conclusie worden geformuleerd. De school kan op basis van deze ingrediënten het onderwijs zelf verder ontwikkelen.

Wellicht heb je nog tijd om een deel van de ontwerpisen in een soort try-out in de praktijk uit te proberen en te evalueren. Je beschrijft je onderzoeksstappen tot en met de conclusie in een verslaggevend artikel van max. 6000 woorden.

Stap 1: Oriëntatie (via Quickscan):

Als eerste stap ga je je oriënteren op het doel van je onderzoek. Deze oriëntatie voer je uit door een korte beschrijving van de school en door het afnemen van de Quickscan (LNE/ Moodle). Aan het eind van de Quickscan formuleer je wat de school ziet als haar eigen sterke/ zwakke kanten en wat jij ziet als sterke/ zwakke kanten van de school. Dit geeft jou aanwijzingen voor de volgende stap: welk van de zwakke punten van de school vinden de school en jij interessant en haalbaar om nu te gaan verbeteren via systematisch onderzoek? Wees realistisch: reken ongeveer 10 weken tijd voor de uitvoering van het onderzoek; de overige weken zijn nodig voor voorbereiding en rapportage.

Stap 2: Inleveren en beoordeling Quickscan:

Als tweede stap lever je de Quickscan in voor beoordeling via Moodle.

Stap 3: Aanleiding/ probleemstelling en theoretische verkenning

Nu je via de Quickscan een beeld hebt van wat een volgende stap zou kunnen zijn op het gebied van onderwijs aan nieuwkomers op deze school, start je met het schrijven van een onderzoeksopzet (ca. 800 woorden). Om goed te kunnen kijken naar de diverse concepten moet je wel eerst zelf goed op de hoogte zijn van de theorie/ de belangrijkste begrippen bij dit onderwerp. Hierbij gebruik je de verplichte onderzoeksliteratuur, eventueel aangevuld met eigen bronnen over 'ontwerpgericht onderzoek' of inhoudelijke bronnen over het onderwerp dat je wilt gaan onderzoeken. Je begint de opzet met een beknopte aanleiding van het onderzoek (volgend uit de Quickscan) en het doel wat je voor ogen hebt. En geef een beknopt overzicht van de belangrijkste begrippen en de inhoud daarvan (theoretische verkenning). Dit voorkomt dat je naar de bekende weg gaat vragen.

Stap 4: Hoofdvraag en deelvragen

Aan de hand van dit doel en wat je nu weet over de belangrijkste aandachtspunten uit de theorie (stap 3) ga je goede onderzoeksvragen formuleren rondom het gekozen onderwerp: een hoofdvraag (het vaststellen van een serie ontwerpcriteria om het onderwijs aan nieuwkomers op het betreffende zwakke punt van de school te verbeteren). Daarna formuleer je deelvragen. Ontwerponderzoek³ valt uiteen in de volgende twee hoofdfasen met sub-fasen, waarbij elke subfase bestaat uit één of meer deelvragen:

1. *Vooronderzoeksfase:*
 - a) Literatuuronderzoek;
 - b) Contextanalyse;
 - c) Behoeftanalyse;
 - d) (soms) Good Practice-onderzoek.
2. *Ontwerp- en evaluatiefase:*
 - a) Vaststellen van ontwerpcriteria;
 - b) Evalueren van ontwerpcriteria.

³ Volgens de traditionele verdeling zou Theoretisch onderzoek overeenkomen met 1a) en Praktijkonderzoek met fase 1b t/m 2b. Wij gebruiken voor deze opdracht echter de indeling van Ontwerpgericht Onderzoek, zoals hierboven uiteengezet.

Als het goed is hebben de deelvragen een logische volgorde, zijn ze gerangschikt volgens de fasen van ontwerponderzoek, en geven ze -allemaal bij elkaar- antwoord op je hoofdvraag.

Stap 5: Methode van onderzoek

Vervolgens kies je voor passende onderzoeksmethoden om deze vragen te beantwoorden. Het opzetten en uitvoeren van een onderzoek verloopt via een methodische aanpak die gedurende de opleiding al veelvuldig aan bod is gekomen: de onderzoeksacyclus. In een tabel presenteert je de methode van onderzoek: per deelvraag (rij) geef je in kolommen aan welke participanten, instrumenten, wijze van dataverzamelen en data-analyse jou gaan helpen de deelvraag te beantwoorden.

Deelvraag	Participanten (welke + aantal)	Instrument(en)	Wijze van dataverzameling	Wijze van data-analyse
1.				
2.				
(etc.)				

Bij het doen van onderzoek staan verder, zoals je inmiddels gewend bent bij onderzoeksopdrachten, betrouwbaarheid en validiteit centraal. Voor verdere informatie over deze onderwerpen, bekijk het boek *Ontwikkeling door onderzoek* (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepsma, 2015), het artikel *Ontwerponderzoek in vogelvlucht* en (Van den Berg & Kouwenhoven, 2008) en het document *Onderzoeksplan Ontwerponderzoek* (Pot, 2018).

Ontwerponderzoek betreft *kwalitatief* onderzoek. Hanteer passende methoden en instrumenten als:

- *Literatuuronderzoek (fase 1a)*: recente boeken en artikelen die handelen over onderwijs aan nieuwkomers, met name tweedetaalonderwijs, ouderbetrokkenheid en (inter)culturele sensitiviteit of op het nog specifiekere onderwerp dat je wilt onderzoeken.
- *Documentanalyse/ deskresearch (fase 1a/ 1b)*: schoolplan, schoolgids, inspectierapport, beleidsplan, schriftelijke leermiddelen.
- *Praktijkonderzoek (fase 1b en verder)* met instrumenten als: semi-gestructureerd interview: individueel/ groepsinterview, enquêtes⁴ en/of observaties. De keuze voor het instrument hangt af van wat je te weten wilt komen, dus ga niet te snel over op deze stap. In het praktijkonderzoek betrek je naast de theorie nadrukkelijk de onderwijsvisie en de identiteit van je praktijkschool en hoe dit zichtbaar wordt in de inhoud en aanpak van onderwijs aan nieuwkomers.

In een tweede tabel presenteert je je planning: wat ga je wanneer doen (zodat je op tijd klaar bent)?

Week:	Onderzoeksactiviteit:	Aantal uur:

Stap 6: Inleveren en beoordeling concept Onderzoeksplan (incl. planning)

⁴ Je mag schriftelijke of online enquêtes hanteren, mits je deze een kwalitatief karakter meegeeft (bijvoorbeeld door middel van open vragen; niet alleen gesloten vragen) en er voldoende respondenten zijn (>5) om een enquête van meerwaarde te laten zijn.

Je concept onderzoeksopzet leg je via Moodle voor beoordeling voor aan de docent alvorens je deze gaat uitvoeren. Deze opzet bestaat uit:

- Stap 3 t/m 5

Nadat je van de docent een GO! hebt gekregen voor je onderzoeksopzet mag je aan het echte onderzoek gaan beginnen.

Stap 7: Literatuuronderzoek

Eerst ga je aan de slag met de deelvragen die je kunt beantwoorden door literatuuronderzoek en waarin je aan de hand van recente (internationale) vakliteratuur onderzoek doet naar de belangrijkste begrippen, concepten en factoren die meespelen het zoeken naar ontwerpeisen voor het door jou gekozen onderwerp.

Let op! De literatuur voor deze studie dien je voor een deel zelf te achterhalen, en is afhankelijk van die aspecten die binnen jouw school (en daarmee jouw onderzoeksvraag) relevant zijn. Daarbij moet je kritisch zijn en niet klakkeloos artikelen uitzoeken en overnemen. De onderwerpen moeten relevant zijn (gericht op onderwijs aan nieuwkomers, met name tweedetaalonderwijs, sociaal-emotioneel leren, ouderbetrokkenheid en (inter)culturele sensitiviteit en op het nog specifiekere onderwerp dat je wilt onderzoeken), georiënteerd op het basisonderwijs en bovendien zo recent mogelijk. Je vult de verplichte en aanbevolen literatuur aan met minstens drie recente en relevante bronnen.

Het literatuuronderzoek dient ten eerste om het antwoord te vinden op je eerste deelvragen. Uit het literatuuronderzoek volgt de eerste serie ontwerpeisen: zo zou het onderwijs op deze school wat betreft het gekozen onderwerp eruit moeten/kunnen zien. Ten tweede is het literatuuronderzoek de basis voor het maken van instrumenten. Vanuit de literatuur kun je vervolgens onderzoeken of hetgeen de literatuur noemt is op deze school al is vastgelegd en/of wat doen zij al en hoe doen zij dat (Contextanalyse), waar hebben ze nog behoefte aan (Behoeftanalyse) en eventueel: wat doen vergelijkbare scholen op dit vlak (Good-practice-onderzoek)?

Stap 8: Peerfeedback instrumenten

Nu heb je genoeg achtergrondinformatie in handen om de instrumenten, die je al bedacht had in stap 5, heel precies vorm te geven en voor te leggen aan medestudenten. Geef bij het vragen van feedback altijd aan: welke deelvraag/ deelvragen wil je beantwoord krijgen met behulp van dit instrument? Zet je instrument(en) op Moodle, probeer het instrument eventueel uit op medestudenten en verbeter je instrument met de feedback.

Stap 9: Dataverzameling en -analyse

Nu kun je de instrumenten gaan afnemen op je praktijkschool. De resultaten van de onderzoeken leg je vast, zodat je de gegevens achteraf kunt analyseren. De wijze van vastleggen hangt af van het soort instrument. Let op: deze zogenaamde 'ruwe data' vormen geen onderdeel van het artikel, maar zijn de basis voor de analyse waarin je de meest opvallende resultaten gaat weergeven en conclusies gaat trekken.

Stap 10: Vaststellen ontwerpeisen.

Je ordent, analyseert en interpreteert de gegevens die je hebt verzameld middels literatuuronderzoek en de praktijkinstrumenten. Zet de verkregen ontwerpeisen en de ingrediënten voor verbetering op een rijtje in een logische ordening. Zorg dat duidelijk is hoe je bij die ontwerpeisen komt, bijvoorbeeld door elke eis een code⁵ mee te geven die terugverwijst naar de fase van het onderzoek of het instrument waar je die eis mee gevonden hebt. In een voorlopige conclusie geef je aan wat dus nodig is (de ontwerpeisen) om op jouw praktijkschool het onderwijs aan nieuwkomers een nieuwe impuls te geven of door te ontwikkelen. De (resultaten en) voorlopige ontwerpeisen leg je voor aan medestudenten en docenten, bijvoorbeeld via Moodle.

Stap 11: Onderzoek: Presentatie/evaluatie ontwerpeisen/ conclusies onderzoek op praktijkschool

Met deze feedback kun je vervolgens de definitieve set ontwerpeisen presenteren aan de collega's op de praktijkschool die ermee zouden moeten/willen gaan werken. Let wel: dit zijn alleen nog de losse ingrediënten van de taart, nog niet de taart zelf, maar misschien kun je wel al een voorbeeld geven. Of... als je genoeg tijd hebt, kun je een deel van de ontwerpeisen omwerken tot een (deel)ontwerp en dit uitproberen.

Presenteer dus de ontwerpeisen op de praktijkschool en vraag gericht om feedback: is het volgens deze collega's passend binnen de context of onderwijsvisie van de school, is het volgens hun verwachting bruikbaar en/of wat verwachten zij van de effectiviteit? Met deze feedback kun je de ontwerpeisen/ het ontwerp nog bijstellen en dan is de ontwerpklus geklaard.

Stap 12: Peerfeedback concept artikel

Tijdens stap 7 t/m 11 kun je alvast onderdelen beschrijven en voorleggen aan medestudenten. Maar je kunt ook wachten tot je alles compleet hebt. Nu ga je een conceptartikel schrijven. De indeling van het artikel is volgens stap 1 t/m 11. Gebruik de subtitels als kopjes. Al deze zaken behoren kort beschreven te zijn en een medestudent (of een collega) moet het artikel toch kunnen volgen en begrijpen. Test dat uit en vraag om feedback.

Stap 13: Verslaggevend artikel (max. 6000)

Met deze feedback kun je tenslotte je artikel afronden en de definitieve versie inleveren voor beoordeling. Zorg aan het slot van je artikel voor een goede bibliografie volgens APA via het SURF-APA document van juni 2018 ([zie APA richtlijnen op onderwijsplein](#)). De voldoende beoordeling van de Quicksan, de onderzoeksopzet, de beoordeling van de presentatie van je onderzoek (door iemand van je praktijkschool; zie bijlage 4a-c) en de schriftelijke feedback van tenminste één medestudent op je artikel voeg je toe als bijlage.

5. Begeleiding en ondersteuning

Het keuzeonderwijs heeft een looptijd van één semester (ca. 5 maanden/20 onderwijsweken). Je krijgt in de contactvariant ongeveer eens in de 2 weken colleges, workshops en begeleiding op specifieke onderdelen van docenten (*vakspecialisten*). De digitale leeromgeving (een combinatie van Moodle en Onderwijsplein) wordt gebruikt als communicatiemedium voor mededelingen, weblectures, peer- en expertfeedback, kennisdelen: uitwisseling lesideeën, interessante artikelen, websites, televisieprogramma's enz.

⁵ Bijvoorbeeld LO-1 (Literatuuronderzoek- ontwerp 1) of CA- I2-5 (Contextanalyse, interview 2, ontwerp 5).

De docenten begeleiden je gedurende de hele module in de activiteiten op de opleiding of via de digitale leeromgeving (Moodle). Deze docenten beoordelen ook de toetsen.

Daarnaast wordt een deel van de uitvoering ook in de praktijk begeleid en beoordeeld door de praktijkbegeleider. De docent kan, in het kader van de beoordeling van alle onderwijseenheden, contact zoeken met de praktijkschool over jouw functioneren in het algemeen en je bijdrage aan de vakken uit deze profilering in het bijzonder.

Voor OE1 geldt voor de contactvariant een aanwezigheidsplicht van 80%. Bij lagere (niet verantwoorde deelname) volgt puntenaftrek bij dit onderdeel. Tijdens de werkcolleges delen de studenten kennis en ervaringen en verwerken ze die. Deze informatie staat niet in de gelezen literatuur. Door aanwezig te zijn kunnen ze deze informatie verwerken in hun praktijkopdrachten en onderzoek en alles wat daarbij komt kijken. Voor de digi-variant wordt de mate en kwaliteit van activiteit op de digitale leeromgeving meegenomen in de beoordeling. Bij de diverse deelopdrachten is peerfeedback een vereiste voor het krijgen van expertfeedback. Naast de contacturen zal je op eigen kracht veel tijd moeten besteden aan de diverse onderwijseenheden.

Participatie in feedbackrondes

Het keuzeonderwijs bestaat zoals is aangegeven uit drie onderwijseenheden (OE), welke worden getoetst middels eindproducten. De deelproducten zijn tussentijdse opdrachten die de opbouw naar deze eindproducten verzorgen. Deze deelproducten worden gedurende de looptijd van het keuzeonderwijs voorgelegd aan medestudenten en de docent voor peer- en/of expertfeedback. Op deze wijze krijg jij, maar ook de medestudenten én de docent(en), gedurende de looptijd al een beeld van hoe het eindproduct eruit moet komen te zien. Deelname aan dit feedbackproces is verplicht en een voorwaarde voor beoordeling.

6. Toetsing

OE1: Presentatie Theoretische Verdieping

Toetsonderdelen	Weging	Schaal	Wie	Wanneer
Presentatie Tweedetaalleren	50%	cijfer [max. 50 punten]	Docent keuze- onderwijs	Week 2-20 tijdens college
Presentatie Sociaal- emotioneel leren/ Ouderbetrokkenheid/ (inter)culturele sensitiviteit	50%	cijfer [max. 50 punten]	Docent keuze- onderwijs	Week 2-20 tijdens college
Eindbeoordeling	100%	cijfer [10-100]	Docent keuze- onderwijs	Week 20

OE2: Verslag Praktijkopdrachten

Toetsonderdelen	Weging	Schaal	Wie	Wanneer
Lesverslagen van lessen/ activiteiten: a) tweedetaalleren (10 ⁶) b) sociaal-emotioneel leren (6)	66%	cijfer [max. 66 punten]	Docent keuze- onderwijs	Week 20 Gradework
Verslag Ervaringen met ouderbetrokkenheid (10)	9%	cijfer [max. 9 punten]	Docent keuze- onderwijs	Week 20 Gradework
Reflectieverslag ontwikkeling: a) leerkrachtvaardigheden T2- onderwijs; b) leerkrachtvaardigheden sociaal-emotioneel leren; c) (inter)culturele sensitiviteit	25%	cijfer [max. 25 punten]	Docent keuze- onderwijs	Week 20 Gradework
Eindbeoordeling	100%	cijfer [10-100]	Docent keuze- onderwijs	Week 20

OE3: Artikel Ontwerponderzoek

Toetsonderdelen	Weging	Schaal	Wie	Wanneer
Verslaggevend artikel ⁷	100%	cijfer [10-100]	Docent keuze- onderwijs	Week 20 Gradework

⁶ Verschillende activiteiten kunnen worden gecombineerd binnen een 'les'.

⁷ Voorwaarde voor inleveren zijn voldoende beoordelingen van Quickscan; Onderzoeksopzet; en de beoordeling van de Presentatie van het onderzoek op de praktijkschool.

7. Verplichte literatuur

- Goedhart, R. (2018). *Samenleren op de superdiverse school*. Amsterdam: SWP
- Pauw, L. (2018). *School, ouders en wijk: samen opvoeden*. Amsterdam: SWP
- Paus, H. et al. (2013 of later). *Portaal*. Bussum: Coutinho. Hieruit hoofdstuk 9: Meertaligheid (2013) of hoofdstuk 12: Meertaligheid (2018)
- Verhallen, M. en Walst, R. (2011 of later). *Taalontwikkeling op school*. Bussum: Coutinho
- Kuiken, F. et al. (2013). *Handboek Nederlands als tweede taal in het basisonderwijs*. Utrecht/ Zutphen: ThiemeMeulenhoff
- Van den Nulft, D. & Verhallen, M. (2009). *Met woorden in de weer*. Bussum: Coutinho

Diverse artikelen in pdf (gemarkeerd 'verplicht'; worden aangereikt via Moodle).

8. Aanbevolen bronnen

- Coenen, J. en Heijdenrijk, M. (2010). *Zien is snappen; grip op lessen Nederlands voor anderstalige kinderen*. Vlissingen/ Den Haag: Bazalt/ HCO

Diverse artikelen in pdf (gemarkeerd 'aanbevolen'; worden aangereikt via LNE/ Moodle).

*Alle links in deze studiehandleiding zijn gecontroleerd. Mocht een link toch niet werken of incorrect zijn, stuur dan een mail naar de moderator. Je vindt de naam van de moderator op het Onderwijsplein.

Bijlage 1- Beoordelingsformulier OE1: Presentatie Theoretische verdieping

max. 100 pnt.	OE1: Presentatie Theoretische verdieping			
	a) Tweedetaalonderwijs			
Voor- waarde	De student heeft gepresenteerd in het college (contactstudent) of de video van de presentatie aanwezig in de bijlagen (digi- student).	ja	nee	
Voor- waarde	De PPT-presentatie is aanwezig in de bijlagen.	ja	nee	
		O	V	G
25	De student kan in een (PPT-) presentatie van max. 10 slides zijn literatuurstudie voor een aspect van tweedetaalonderwijs op een voor medestudenten overzichtelijke en navolgbare wijze samenvatten en weergeven. <u>Indicatoren:</u> theorie inhoudelijk correct; overzichtelijk; navolgbaar; verwijzing naar theorie. Opmerkingen:	0-13 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	14-20 De presentatie is overzichtelijk en navolgbaar en inhoudelijk correct; er is verwezen naar relevante onderwijstheorie.	21-25 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.
15	De student kan in zijn (PPT-)presentatie de bevindingen uit de literatuur verbinden met de praktijk. <u>Indicatoren:</u> plausibele vertaling naar praktijk; overzichtelijk; navolgbaar; verwijzing naar theorie. Opmerkingen:	0-8 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	9-11 De student verbindt in zijn presentatie theorie en praktijk.	12-15 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.
10	De student weet deze informatie in zijn (PPT-) presentatie voor medestudenten (met video in geval van digi-studenten) op begrijpelijke wijze over te brengen. <u>Indicatoren:</u> begrijpelijkheid; correct taalgebruik. Opmerkingen:	0-5 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	6-7 De student brengt de informatie op voor medestudenten begrijpelijke wijze over, via correct taalgebruik.	8-10 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.

	b) Onderwijs in sociaal- emotioneel leren			
Voor-waarde	De student heeft gepresenteerd in het college (contactstudent) of de video van de presentatie aanwezig in de bijlagen (digi- student).	ja	nee	
Voor-waarde	De PPT-presentatie is aanwezig in de bijlagen.	ja	nee	
		O	V	G
25	De student kan in een (PPT-) presentatie van max. 10 slides zijn literatuurstudie voor een aspect van onderwijs in sociaal-emotioneel leren op een voor medestudenten overzichtelijke en navolgbare wijze samenvatten en weergeven. <u>Indicatoren:</u> theorie inhoudelijk correct; overzichtelijk; navolgbaar; verwijzing naar theorie. Opmerkingen:	0-13 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	14-20 De presentatie is overzichtelijk en navolgbaar en inhoudelijk correct; er is verwezen naar relevante onderwijstheorie.	21-25 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.
15	De student kan in zijn (PPT-)presentatie de bevindingen uit de literatuur verbinden met de praktijk. <u>Indicatoren:</u> plausibele vertaling naar praktijk; overzichtelijk; navolgbaar; verwijzing naar theorie. Opmerkingen:	0-8 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	9-11 De student verbindt in zijn presentatie theorie en praktijk.	12-15 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.
10	De student weet deze informatie in zijn (PPT-) presentatie voor medestudenten (met video in geval van digi-studenten) op begrijpelijke wijze over te brengen. <u>Indicatoren:</u> begrijpelijkheid; correct taalgebruik. Opmerkingen:	0-5 De presentatie voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	6-7 De student brengt de informatie op voor medestudenten begrijpelijke wijze over, via correct taalgebruik.	8-10 De presentatie voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.

Schriftelijke vaardigheden	-5	-4	-3	-2	-1
De beoordelaar mag PER OE maximaal 20 punten aftrekken voor onvoldoende schriftelijke vaardigheden. Per aspect max. – 5 punten (één fout één punt).					
De informatie is toegankelijk voor de lezer. <u>Indicatoren</u> : schriftelijke producten bevatten een inhoudsopgave, duidelijke indeling (volgens paragraaf 5.3.2) en correcte verwijzingen naar bijlagen.					
De geraadpleegde bronnen (schriftelijk, digitaal) zijn vermeld volgens APA-richtlijnen. <u>Indicatoren</u> : APA-richtlijnen.					
De teksten zijn goed leesbaar. <u>Indicatoren</u> : gestructureerde tekstopbouw, goed alineagebruik, heldere zinsbouw, juist taalgebruik.					
Spelling- en grammaticaregels zijn correct gehanteerd. <u>Indicatoren</u> : correcte spelling; correcte (grammaticale) formulering.					
<i>Opmerkingen</i>					

Bijlage 2- Beoordelingsformulier OE2: Verslag praktijkactiviteiten

max. 300 pnt.	OE2: Verslag Praktijkopdrachten			
	1a. Lessen tweedetaalonderwijs:			
Voor- waarde	De volgende onderdelen voor tweedetaalonderwijs zijn aanwezig: <ul style="list-style-type: none"> - Vaststelling niveau(s) tweedetaalleren - 2 lesontwerpen woordenschat - 2 activiteiten tekstbegrip - 2 gespreksactiviteiten - 1 lesontwerp klanken/lezen/schrijven - 1 lesontwerp 'stellen' - 2 lesontwerpen taalvorm/grammatica (serie) 	ja	nee	
Voor- waarde	De student ondersteunt ontwerp en uitvoering van zijn lessen tweedetaalonderwijs met bewijsmateriaal (door praktijkbegeleider ondertekende LVF; beeldmateriaal).	ja	nee	
		O	V	G
50	De student beschrijft de vaststelling van het beginniveau en zijn lesontwerpen voor tweedetaalonderwijs volgens <i>Richtlijnen</i> en verantwoordt zijn gemaakte keuzes aan de hand van relevante onderwijstheorie. <u>Indicatoren:</u> lesontwerp (onderdelen beschreven volgens indeling standaard LVF); verwijzingen naar theorie.	0-27 Het verslag voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	28- 39 Beginniveau en lesontwerpen zijn beschreven volgens <i>Richtlijnen</i> ; verantwoording van keuzes onder verwijzing naar relevante onderwijstheorie.	40- 50 Het verslag voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.
50	De student beschrijft de uitvoering van zijn lessen voor tweedetaalonderwijs en toont middels een reflectieverslag te kunnen reflecteren volgens <i>Richtlijnen</i> op de gemaakte keuzes in het lesontwerp en het effect dat deze op collega's en leerlingen (incl. de barometerleerling) hadden. <u>Indicatoren:</u> uitvoering (onderdelen beschreven volgens indeling standaard LVF); reflectie; effecten op leerkrachten en leerlingen; barometerleerling; verwijzingen naar theorie.	0-27 Het verslag voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	28-39 Beschrijving lesuitvoering en reflectie zijn volgens <i>Richtlijnen</i> ; student reflecteert op gemaakte keuzes en op effect op collega's en leerlingen.	40-50 Het verslag voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.
	Opmerkingen:			

	1b. Lessen sociaal-emotioneel leren			
Voor- waarde	De volgende onderdelen voor SEL zijn aanwezig: <ul style="list-style-type: none"> - Vaststelling ondersteuningsbehoeften - Ondersteuningsbehoefte op preventieniveau 1,2, 3 - 3 lesontwerpen op preventieniveau 1 - 3 lesontwerpen op preventieniveau 2 - Evaluatie lesontwerpen preventieniveau 1 - Evaluatie lesontwerpen preventieniveau 2 	ja	nee	
Voor- waarde	De student ondersteunt ontwerp en uitvoering van zijn lessen in sociaal emotioneel leren met bewijsmateriaal (LVF; beeldmateriaal).	ja	nee	
		O	V	G
50	De student beschrijft zijn lesontwerpen voor onderwijs in sociaal-emotioneel leren volgens <i>Richtlijnen</i> en verantwoordt zijn gemaakte keuzes aan de hand van relevante onderwijstheorie. <u>Indicatoren:</u> lesontwerp (onderdelen beschreven volgens indeling standaard LVF); verwijzingen naar theorie.	0-27 Het verslag voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	28-39 Beginniveau en lesontwerpen zijn beschreven volgens <i>Richtlijnen</i> ; verantwoording van keuzes onder verwijzing naar relevante onderwijstheorie.	40-50 Het verslag voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.
50	De student beschrijft de uitvoering van zijn lessen voor onderwijs in sociaal-emotioneel leren en toont middels een reflectieverslag volgens <i>Richtlijnen</i> te kunnen reflecteren op de gemaakte keuzes in het lesontwerp en het effect dat deze op collega's en leerlingen (incl. de barometerleerling) hadden. <u>Indicatoren:</u> uitvoering (onderdelen beschreven volgens indeling standaard LVF); reflectie; effecten op leerkrachten en leerlingen; barometerleerling; verwijzingen naar theorie.	0-27 Het verslag voldoet niet aan een of meer van de bij 'V' genoemde criteria	28-39 Beschrijving lesuitvoering en reflectie zijn volgens <i>Richtlijnen</i> ; student reflecteert op gemaakte keuzes en op effect op collega's en leerlingen.	40-50 Het verslag voldoet aan de criteria genoemd bij 'V' en geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.
	Opmerkingen:			

	2. Ontmoetingen met ouders			
Voor- waarde	Verslag van 10 Ontmoetingen met ouders is aanwezig	ja	nee	
		O	V	G
25	<p>Het verslag bestaat uit een logboek van 10 ontmoetingen van de student met ouders (door de school gepland of op eigen initiatief van de student) en voldoet aan de volgende <u>Indicatoren</u>:</p> <p>Uit de gesprekken blijkt dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vragen gesteld heeft die gerelateerd zijn aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling en de ouders; • kennis heeft van de status van vluchtelingen en migranten; • kennis heeft van de landen van herkomst; • kennis heeft van de wettelijke kaders; • kennis heeft van de organisaties die de opvang van nieuwkomers organiseren; • in staat is om cultureel sensitief af te stemmen; • de ouder bij het onderwijs kan betrekken; • begrip heeft voor de specifieke uitdagingen waar ouders mee te maken hebben; • mogelijkheden kent om participatie binnen de samenleving te bevorderen. 	<p>0-13</p> <p>Verslag voldoet niet aan een of meer van de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V'.</p>	<p>14-20</p> <p>Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren.</p>	<p>21-25</p> <p>Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V' en de student geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.</p>
	Opmerkingen:			

	3. Leervragen en Reflectie op eigen ontwikkeling			
Voor- waarde	Verslag Leervragen en Reflectie op eigen ontwikkeling is aanwezig	ja	nee	
		O	V	G
25	3a. Leervragen en Reflectie op eigen ontwikkeling in onderwijs in tweedetaalleren Student beschrijft zijn leerpunten bij aanvang en zijn ontwikkeling tijdens het keuzeonderwijs, tegen de context van de praktijksituatie en met verwijzing naar relevante literatuur. <u>Indicatoren:</u> benoemt eigen leerpunten (SMART) en ontwikkeling hierop; benoemt context praktijksituatie; verwijst naar relevante onderwijstheorie.	0-13 Verslag voldoet niet aan een of meer van de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V'.	14-20 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren.	21-25 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V' en de student geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in T2-leren.
25	3b. Leervragen en Reflectie op eigen ontwikkeling in onderwijs in sociaal- emotioneel leren Student beschrijft zijn leerpunten bij aanvang en zijn ontwikkeling tijdens het keuzeonderwijs, tegen de context van de praktijksituatie en met verwijzing naar relevante literatuur. <u>Indicatoren:</u> benoemt eigen leerpunten (SMART) en ontwikkeling hierop; benoemt context praktijksituatie; verwijst naar relevante onderwijstheorie.	0-13 Verslag voldoet niet aan een of meer van de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V'.	14-20 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren.	21-25 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V' en de student geeft blijk van een bovengemiddeld inzicht in SEL.
25	3c. Leervragen en Reflectie op eigen ontwikkeling in (inter)culturele sensitiviteit. Student beschrijft zijn leerpunten bij aanvang en zijn ontwikkeling tijdens het keuzeonderwijs, tegen de context van de praktijksituatie en met verwijzing naar relevante literatuur. <u>Indicatoren:</u> benoemt eigen leerpunten (SMART) en ontwikkeling hierop; benoemt context praktijksituatie; verwijst naar relevante onderwijstheorie.	0-13 Verslag voldoet niet aan een of meer van de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V'.	14-20 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren.	21-25 Verslag voldoet aan de genoemde indicatoren zoals vermeld bij 'V' en de student geeft blijk van een bovengemiddelde (inter)culturele sensitiviteit.
Totaal:	punten			
Eindcijfer	Totaal:3			
Opmerkingen:				

Schriftelijke vaardigheden	-5	-4	-3	-2	-1
De beoordelaar mag PER OE maximaal 20 punten aftrekken voor onvoldoende schriftelijke vaardigheden. Per aspect max. – 5 punten (één fout één punt).					
De informatie is toegankelijk voor de lezer. <u>Indicatoren:</u> schriftelijke producten bevatten een inhoudsopgave, duidelijke indeling (volgens paragraaf 5.3.2) en correcte verwijzingen naar bijlagen.					
De geraadpleegde bronnen (schriftelijk, digitaal) zijn vermeld volgens APA-richtlijnen. <u>Indicatoren:</u> APA-richtlijnen.					
De teksten zijn goed leesbaar. <u>Indicatoren:</u> gestructureerde tekstopbouw, goed alinea-gebruik, heldere zinsbouw, juist taalgebruik.					
Spelling- en grammaticaregels zijn correct gehanteerd. <u>Indicatoren:</u> correcte spelling; correcte (grammaticale) formulering.					
<i>Opmerkingen</i>					

Bijlage 3- Beoordelingsformulier OE3: Artikel Ontwerponderzoek

max. 100 punten	OE3: Artikel ontwerponderzoek			
Voor- waarde	De (voldoende) beoordeling van de Quickscan (beoordelingsformulier) is aanwezig in de bijlagen bij het artikel.	ja	nee	
Voor- waarde	De (voldoende) beoordeling van de onderzoeksopzet (beoordelingsformulier) is aanwezig in de bijlagen bij het artikel.	ja	nee	
Voor- waarde	De beoordeling door de praktijkschool van de presentatie van conclusie en aanbevelingen (beoordelingsformulier) is aanwezig in de bijlagen bij het artikel.	ja	nee	
Voor- waarde	Artikel is aanwezig.	ja	nee	
		O	V	G
25	In de beschrijving van het literatuuronderzoek in het artikel toont de student aan ontwerpcriteria te kunnen ontlelen aan voor dit onderzoek relevante literatuur. <u>Indicatoren:</u> planmatige aanpak, passende onderzoeksmethode, navolgbaarheid, ontwerpcriteria, literatuurvermelding.	0-13 Student beschrijft geen ontwerpcriteria en/of ontleent deze niet op navolgbare wijze aan relevante literatuur.	14-20 Student ontleent beschreven ontwerpcriteria op navolgbare wijze aan relevante literatuur.	21-25 Student ontleent beschreven ontwerpcriteria op navolgbare wijze aan een zeer grote hoeveelheid relevante literatuur.
25	In de beschrijving van de contextanalyse en behoefteanalyse in het artikel toont de student aan ontwerpcriteria te kunnen ontlelen aan voor dit onderzoek relevante bronnen op de praktijkschool. <u>Indicatoren:</u> planmatige aanpak, passende onderzoeksmethoden, navolgbaarheid, ontwerpcriteria, literatuurvermelding.	0-13 Student beschrijft geen ontwerpcriteria en/of ontleent deze niet op navolgbare wijze context- en behoefte-analyse.	14-20 Student ontleent beschreven ontwerpcriteria op navolgbare wijze aan context- en behoefte-analyse.	21-25 Student ontleent beschreven ontwerpcriteria op navolgbare wijze aan een zeer uitgebreide of complexe context- en behoefte-analyse.

25	<p>In de beschrijving van de evaluatiefase in het artikel toont de student zijn voorlopige ontwerpcriteria te kunnen evalueren met de belanghebbenden op de praktijkschool.</p> <p><u>Indicatoren:</u> planmatige aanpak, passende onderzoeksmethode, navolgbaarheid, ontwerpcriteria.</p>	<p>0-13</p> <p>Student evalueert geen ontwerpcriteria met belanghebbenden en/of ontleent zijn oordeel niet navolgbaar aan evaluaties.</p>	<p>14-20</p> <p>Student evalueert ontwerpcriteria op navolgbare wijze met belanghebbenden.</p>	<p>21-25</p> <p>Student evalueert ontwerpcriteria op navolgbare wijze met uiteenlopende groepen belanghebbenden.</p>
25	<p>De student formuleert op basis van de gegevens, voortkomend uit boven beschreven onderzoeksstappen een conclusie en doet aanbevelingen voor aanpassingen/verbeteringen van (delen) van het onderwijsprogramma: de definitieve ontwerpcriteria.</p> <p><u>Indicatoren:</u> navolgbaarheid, definitieve ontwerp(criteria).</p>	<p>0-13</p> <p>Student baseert zijn conclusie (definitieve ontwerpcriteria) niet of niet op navolgbare wijze op voorgaande onderzoeksstappen</p>	<p>14-20</p> <p>Student baseert zijn conclusie (definitieve ontwerpcriteria) op navolgbare wijze op voorgaande onderzoeksstappen</p>	<p>21-25</p> <p>Student baseert zijn conclusie (definitieve ontwerpcriteria) op navolgbare wijze op voorgaande onderzoeksstappen en voegt expliciet elementen toe aan bestaande theorie.</p>
Totaal	punten			
Opmerkingen				

Schriftelijke vaardigheden	-5	-4	-3	-2	-1
De beoordelaar mag PER OE maximaal 20 punten aftrekken voor onvoldoende schriftelijke vaardigheden. Per aspect max. – 5 punten (één fout één punt).					
De informatie is toegankelijk voor de lezer. <u>Indicatoren</u> : schriftelijke producten bevatten een inhoudsopgave, duidelijke indeling (volgens paragraaf 5.3.2) en correcte verwijzingen naar bijlagen.					
De geraadpleegde bronnen (schriftelijk, digitaal) zijn vermeld volgens APA-richtlijnen. <u>Indicatoren</u> : APA-richtlijnen.					
De teksten zijn goed leesbaar. <u>Indicatoren</u> : gestructureerde tekstopbouw, goed alineagebruik, heldere zinsbouw, juist taalgebruik.					
Spelling- en grammaticaregels zijn correct gehanteerd. <u>Indicatoren</u> : correcte spelling; correcte (grammaticale) formulering.					
<i>Opmerkingen</i>					

Bijlage 4- Beoordelingsformulieren Voorwaarden Onderzoeksplan (OE3)

Bijlage 4a- Beoordelingsformulier Quickscan (OE3)

Beoordelingscriteria:	O	V
Onderzoeksvragen Quickscan zijn beantwoord		
Er is een plausibele, met argumenten onderbouwde keuze gemaakt voor een 'probleemstelling' voor verder onderzoek.		
Beoordeling:		

Naam docent/ onderzoeksbegeleider Inholland:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 4b- Beoordelingsformulier Onderzoeksplan (OE3)

Beoordelingscriteria:	O	V
1. probleemstelling/ doel		
a) houdt aantoonbaar verband met de Quickscan		
b) is relevant voor de school		
c) is voldoende afgebakend		
2. onderzoeksvragen/ deelvragen		
a) hoofdvraag komt voort uit probleemstelling/ doel		
b) deelvragen staan in een (voor ontwerponderzoek) juiste en logische volgorde		
c) deelvragen zullen leiden tot het kunnen beantwoorden van de hoofdvraag		
d) hoofd- en deelvragen zijn onderzoekbaar		
3. onderzoeksopzet		
a) methodetabel is volledig ingevuld		
b) participanten; onderzoeksinstrumenten, wijze van dataverzameling en wijze van data-analyse passen bij de deelvragen.		
c) planning is realistisch en haalbaar		
4. bronnen		
a) bronnen passen bij onderzoeksvraag		
b) verwijzingen in de lopende tekst en de en literatuurlijst zijn volgens APA-regels.		
Beoordeling:		
Opmerkingen:		

Een voldoende geldt als toestemmingsverklaring voor het starten van het onderzoek.

Naam docent/ onderzoeksbegeleider Inholland:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 4c- Beoordelingsformulier Presentatie onderzoek praktijkschool (OE3)

De student had als opdracht om een plan van aanpak te maken dat gericht is op het daadwerkelijk realiseren van verbeteringen, aanpassingen, en/ of verrijking van de leeromgeving voor het in zijn onderzoeksvraag genoemde aspect van onderwijs aan Nieuwkomers op de praktijkschool. Een van de voorwaarden voor het behalen van zijn studiepunten voor dit onderdeel is dat hij zijn onderzoek, ontwerp/ product, en bevindingen presenteert aan (enkele leden van) het team op de praktijkschool en dat deze presentatie door één van de teamleden beoordeeld wordt. De student levert deze beoordeling in (bij OE3).

Presentatie door: Studentnummer: Beoordeeld door:		Naam school: Adres: Telefoonnummer:		
OE- 3	Onderwijsontwikkeling: Onderzoek, ontwerp, uitvoering en evaluatie (individueel product)	O	V	G
Inleiding	De student blikt in zijn inleiding terug op de aanleiding voor het onderzoek, en op zijn onderzoeksvragen. Hij maakt duidelijk waarom dit onderzoek voor hem en voor de school van belang is.			
Onderzoek	De student maakt in de presentatie zichtbaar dat hij verzamelde onderzoeksgegevens kan ordenen, analyseren en interpreteren.			
	De student maakt in de presentatie duidelijk dat hij relevante onderwijstheorie kan verbinden met praktisch handelen (en omgekeerd).			
	De student geeft een duidelijk en concreet antwoord op zijn onderzoeksvraag:			
	a) hij geeft een heldere argumentatie waarom en hoe hij is gekomen tot deze ontwerpcriteria/ dit ontwerp; b) hij kan overbrengen wat zijn ontwerp inhoudt en hoe zijn ontwerp 'werkt' .			
	De student is in staat om vragen over zijn onderzoek en ontwerp te beantwoorden.			

Plaats, datum

Handtekening

Bijlage 5- Lijst onderwerpen voor Presentaties (OE1)

Tweedetaalonderwijs

Presentatie	Onderwerp	Literatuur
1	Tekstbegrip	Verhallen, M. en Walst, R. (2011 of later). <i>Taalontwikkeling op school</i> . Bussum: Coutinho. Hiervan: H4 https://www.researchgate.net/profile/Anne_Vermeer/publication/254787356_Wat_Is_Een_Optimale_Tekstdekking_Woordkennis_En_Tekstbegrip_In_Groep/links/56ba057e08ae9d9ac67f471a/Wat-Is-Een-Optimale-Tekstdekking-Woordkennis-En-Tekstbegrip-In-Groep.pdf (Hiervan: H1, 2, 3, 4.4 en 5).
2	Woordenschat 1	Verhallen, M. & Verhallen, S. (1994). <i>Woorden leren. Woorden onderwijzen. Handreiking voor leraren in het basis- en voortgezet onderwijs</i> . Amsterdam: ITTA. Hiervan: H2 en 3
3	Woordenschat 2	Verhallen, M. & Verhallen, S. (1994). <i>Woorden leren. Woorden onderwijzen. Handreiking voor leraren in het basis- en voortgezet onderwijs</i> . Amsterdam: ITTA. Hiervan: H4 t/m 4.4; H5
4	Taalruimte en Feedback	Verhallen, M. en Walst, R. (2011 of later). <i>Taalontwikkeling op school</i> . Bussum: Coutinho. Hiervan: H5 en H6
5	Klanken- Letters	Paus, H. et al. (2013 of later). <i>Portaal</i> . Bussum: Coutinho. Hieruit hoofdstuk 9: Meertaligheid (2013) of hoofdstuk 12: Meertaligheid (2018). Utrecht/ Zutphen: ThiemeMeulenhoff. Hiervan: 12.3.5; 12.5 en 12.6: voor zover relevant Coenen, J. en Heijdenrijk, M. (2010). <i>Zien is snappen; grip op lessen Nederlands voor anderstalige kinderen</i> . Vlissingen/ Den Haag: Bazalt/ HCO. Hiervan: blz. 144- 167 Klankgebaren José Schraven: http://www.annabosman.eu/documents/SchravenBosman2007_000.pdf http://onderwijsgek.nl/wp-content/uploads/2016/01/KLANKGEBAREN.pdf <i>Klankgebarenboek</i> (Moodle) <i>Interferentie op klankniveau</i> (Moodle)
6	Opvang/ beleid Nieuwkomers	Kuiken, F. et al. (2013). <i>Handboek Nederlands als tweede taal in het basisonderwijs</i> . Hiervan: H9: Nieuwkomers Actuele landelijke regelgeving (ministerie OCW)

Onderwijs in sociaal-emotioneel leren; samenwerken met ouders; (inter)culturele sensitiviteit

Presen-tatie	Onderwerp	Literatuur
1	Intake en kennismaking Ondersteuningsbehoeften Status en wettelijke kaders Ondersteunende organisaties	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP. https://bp.skolverket.se/web/handleiding/start https://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers https://www.lowan.nl/ https://www.coa.nl/ http://www.vvn.be/
2	Cultureel sensitiviteit Landen van herkomst	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP. https://www.pharos.nl/factsheets/eritrese-vluchtelingen/ https://www.pharos.nl/factsheets/syrische-vluchtelingen/
3	Ouderbetrokkenheid Participatie	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP. https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2014/05/PROO+Leraren+en+ouderbetrokkenheid+Joep+Bakker+ea.pdf Pauw, L. (2018). School, ouders en wijk: samen opvoeden. Amsterdam: SWP https://stad.gent/onderwijscentrum-gent/onderwijscentrum-gent-algemeen/evenementen/20-jaar-brugfiguren-wij-slaan-de-brug https://www.pharos.nl/kennisbank/goed-ouderschap-in-moeilijke-tijden-handleiding-voor-meergezinsgroepen-met-vluchtelingen/
4	Sociaal-emotioneel leren en afstemming op ondersteuningsbehoeften	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP http://gezondeleefstijl.slo.nl/themas2/sociaal-emotionele-ontwikkeling Van Overveld, K. (2018). Huizen: Pica. https://casel.org/ www.pad.hu.nl https://www.pharos.nl/kennisbank/wereldreizigers-docentenboek-methode-sociaal-emotionele-ontwikkeling-voor-nieuwkomers-op-de-basisschool/ https://www.warchild.nl/projecten/i-deal/

5	Sociaal-emotioneel leren en aandacht voor trauma en veerkracht	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP. http://leonycoppens.nl https://www.warchild.nl/projecten/teamup-voor-gevluchte-kinderen-in-nederland/op-school/ https://www.pharos.nl/kennisbank/goed-ouderschap-in-moeilijke-tijden-handleiding-voor-meergezinsgroepen-met-vluchtelingen/
6	Lessen SEL afstemmen op de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.	Goedhart, R. (2018). Samenleren op de superdiverse school. Amsterdam: SWP.